

V Bruseli 7. októbra 2024
(OR. en)

14128/24

LIMITE

ELARG 122

POZNÁMKA K BODU I

Od:	Pracovná skupina pre rozširovanie a krajiny rokujúce o pristúpení k EÚ
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov (časť II)
Č. predch. dok.:	ST 13824/24
Predmet:	ROZŠIROVANIE – prístupové rokovania s Albánskom = blok 1: Základné prvky

1. Pracovná skupina pre rozširovanie a krajiny rokujúce o pristúpení k EÚ (COELA) dospela v rámci prípravy nadchádzajúceho zasadnutia konferencie o pristúpení Albánska k dohode o návrhu spoločného stanoviska Európskej únie k bloku 1: Základné prvky (ktorý zahŕňa fungovanie demokratických inštitúcií, reformu verejnej správy, kapitoly 23 – Súdnictvo a základné práva, 24 – Spravodlivosť, sloboda a bezpečnosť, hospodárske kritériá, kapitoly 5 – Verejné obstarávanie, 18 – Štatistika, 32 – Finančná kontrola).
2. Vzhľadom na uvedené a v súlade s vnútornými mechanizmami pre rokovania s Albánskom (dokument 10380/1/2022 REV1) sa Výbor stálych predstaviteľov vyzýva, aby schválil spoločné stanovisko v znení uvedenom v prílohe.
3. Spoločné stanovisko EÚ sa po schválení Výborom stálych predstaviteľov poskytne Albánsku pred nadchádzajúcim zasadnutím konferencie o pristúpení.

KONFERENCIA O PRISTÚPENÍ

K EURÓPSKEJ ÚNII

– ALBÁNSKO –

NÁVRH

SPOLOČNÉ STANOVISKO EURÓPSKEJ ÚNIE

Toto stanovisko Európskej únie vychádza zo všeobecného stanoviska pre konferenciu o pristúpení Albánska (AD 5/22 CONF-ALB 2) a podlieha rokovacím zásadám, ktoré v ňom boli schválené, a to najmä týmito:

- akýkoľvek názor, ktorý vyjadrí Albánsko alebo EÚ k určitej kapitole rokovaní, žiadnym spôsobom neovplyvní stanovisko, ktoré sa môže zaujať k iným kapitolám;
- dohody dosiahnuté v priebehu rokovaní o konkrétnych kapitolách, a to ani čiastkové, sa nesmú považovať za konečné, kým sa nedosiahne celková dohoda o všetkých kapitolách;

ako aj požiadavkám stanoveným v bodoch 3, 5, 10, 14, 16, 31, 33, 36, 38, 39, 46, 47 a 48 rokovacieho rámca.

EÚ nabáda Albánsko, aby pokračovalo v procese zosúlad'ovania s *acquis* EÚ a jeho účinného vykonávania a presadzovania a aby vo všeobecnosti už pred pristúpením vytváralo politiky a nástroje, ktoré budú čo najviac podobné politikám a nástrojom EÚ.

EÚ berie na vedomie, že Albánsko vo svojej pozícii AD 19/24 CONF-ALB 4 akceptuje *acquis* EÚ v rámci bloku 1 v podobe, v akej bolo účinné k 2. októbru 2024, ako aj jeho vyhlásenie, že bude pripravené ho vykonávať odo dňa svojho pristúpenia k Európskej únii.

1. Fungovanie demokratických inštitúcií

EÚ berie na vedomie, že Albánsko vo svojom ústavnom poriadku položilo základy **demokratického štátu** a usiluje sa o konsolidáciu svojich demokratických inštitúcií a že právny a inštitucionálny rámec umožňuje demokratický volebný proces. EÚ vyzýva Albánsko, aby sa zaoberalo niekoľkými právnymi nejednoznačnosťami a nezrovnalosťami, na ktoré poukázal OBSE/ODIHR, ako aj iné spoločné odporúčania OBSE/ODIHR a Benátskej komisie. Je potrebné ďalej posilniť právne predpisy týkajúce sa médií vo volebných kampaniach, najmä dezinformácií a online platforiem. Pokiaľ ide o financovanie politických strán a volebných kampaní, EÚ berie s uspokojením na vedomie, že revíziou legislatívneho rámca sa zabezpečila väčšia transparentnosť, ale jeho vykonávanie sa musí konsolidovať.

EÚ konštatuje, že sa časom konsolidovala úloha **zákonodarného zhromaždenia** Albánska. EÚ nabáda na ďalšie úsilie o zvýšenie transparentnosti a zodpovednosti, integrity a účinnosti, a to aj pokiaľ ide o interakciu medzi parlamentom a mimovládnyimi organizáciami/organizáciami občianskej spoločnosti a o zverejňovanie informácií. EÚ pripomína, že fungujúci parlament, ktorý vykonáva účinný dohľad a legislatívnu úlohu, je ústredným pilierom prístupového procesu. EÚ pripomína, že je potrebné, aby parlament mohol na účinný dohľad nad vládnu prácou využívať všetky mechanizmy vrátane vyšetrovacích výborov. EÚ zdôrazňuje, že konštruktívny a inkluzívny politický dialóg v parlamente má zásadný význam a je v záujme albánskych občanov. EÚ ďalej konštatuje, že napriek tomu, že parlamentná činnosť je naďalej negatívne ovplyvňovaná politickou polarizáciou, sa parlamentu podarilo veľkou väčšinou hlasov z rôznych politických strán prijať legislatívne zmeny na posilnenie svojej úlohy v procese integrácie do EÚ.

EÚ zdôrazňuje, že právny, regulačný a inštitucionálny rámec pre **organizácie občianskej spoločnosti** je celkovo zavedený, ale sú potrebné zlepšenia, aby sa umožnilo úplné vykonávanie právneho rámca, najmä pokiaľ ide o postupy registrácie. EÚ konštatuje, že je potrebné zlepšiť konzultačné procesy, aby sa zvýšila ich inkluzívnosť, efektívnosť a kvalita, a že na zabezpečenie udržateľného a priaznivého prostredia pre občiansku spoločnosť je potrebné ďalšie úsilie a zdroje.

2. Reforma verejnej správy

EÚ berie na vedomie, že Albánsko dosahuje strednú úroveň pripravenosti, pokiaľ ide o **strategický rámec jeho reformy verejnej správy**. EÚ zdôrazňuje, že v záujme zabezpečenia kontinuity reforiem je potrebné, aby Albánsko vypracovalo a včas prijalo svoje nové stratégie reformy verejnej správy a riadenia verejných financií. Mal by sa zabezpečiť celkový súlad stratégie reformy verejnej správy s inými strategickými dokumentmi a dokumentmi týkajúcimi sa plánovania politik, ako aj finančná udržateľnosť reforiem súvisiacich s reformou verejnej správy. EÚ zdôrazňuje, že systém koordinácie politik je naďalej zložitý a mal by sa zjednodušiť a že by sa mala posilniť koordinácia a politické riadenie vykonávania a monitorovania reforiem.

EÚ zdôrazňuje, že Albánsko dosahuje strednú úroveň pripravenosti, pokiaľ ide o **rozvoj a koordináciu svojich politik**. V oblasti rozvoja politik sú právne predpisy čiastočne zosúladené s normami EÚ. EÚ zdôrazňuje, že Albánsko musí aktualizovať svoj regulačný rámec s cieľom zlepšiť strednodobé plánovanie politik, rozšíriť využívanie posúdenia regulačného vplyvu na všetky sekundárne právne predpisy a posilniť úlohu parlamentného dohľadu nad vládou.

EÚ konštatuje, že právne predpisy Albánska v oblasti **štátnej správy** sú vo všeobecnosti zosúladené s hlavnými zásadami transparentného náboru, povyšovania a prepúšťania na základe zásluh. Ustanovenia týkajúce sa náboru a povyšovania na základe zásluh sa však musia dôsledne vykonávať v praxi na všetkých úrovniach. EÚ tiež konštatuje, že Albánsko musí zreformovať svoj systém odmeňovania, aby bol transparentnejší a spravodlivejší a mal jasné kritériá pre príplatky a zvyšovanie platov. EÚ zdôrazňuje, že Albánsko by malo tiež harmonizovať a uplatňovať systém klasifikácie zamestnaní vo všetkých inštitúciách.

EÚ konštatuje, že súčasný právny rámec pre **organizáciu ústredných správnych** orgánov neposkytuje jasnú typológiu a kritériá na vytvorenie podriadených orgánov ani neobjasňuje hranice zodpovednosti medzi orgánmi dohľadu a podriadenými orgánmi. EÚ vyzýva Albánsko, aby sa touto otázkou zaoberalo a aby posilnilo dohľad príslušných ministerstiev nad podriadenými orgánmi. EÚ ďalej zdôrazňuje, že Albánsko by malo zlepšiť transparentnosť verejných inštitúcií, a to aj posilnením prístupu občanov k verejným informáciám.

EÚ pripomína, že cestou k lepšej verejnej správe je digitalizácia, ktorá poskytuje efektívnejšie, účinnejšie a kvalitnejšie elektronické služby so zníženými administratívnymi nákladmi a nižšou administratívnou záťažou pre občanov a podniky. EÚ berie na vedomie, že Albánsko uskutočnilo ambiciózny proces **digitalizácie verejných služieb** s cieľom dosiahnuť v súčasnosti úroveň približne 95 % všetkých verejných služieb. EÚ vyzýva Albánsko, aby všetkým občanom a podnikom zaručilo rovnaké zaobchádzanie a dostupnosť administratívnych služieb. EÚ ďalej nabáda Albánsko, aby pokračovalo v úsilí o zjednodušenie administratívnych postupov a služieb a posilnilo kybernetickú bezpečnosť. EÚ berie na vedomie plány Albánska revidovať svoje právne predpisy týkajúce sa interoperability. V tejto súvislosti EÚ pripomína, že je potrebné posilniť aj cezhraničnú interoperabilitu ako základ pre interoperabilné digitálne verejné služby zamerané na človeka prostredníctvom vnútroštátneho rámca interoperability, ktorý je plne zosúladený s európskym rámcom interoperability. EÚ nabáda Albánsko, aby monitorovalo vývoj digitálneho *acquis* EÚ, najmä právneho predpisu EÚ o elektronickej identifikácii a dôveryhodných službách (nariadenie eIDAS), ktorý sa v súčasnosti reviduje, s cieľom vytvoriť vnútroštátnu peňaženku digitálnej identity.

EÚ berie na vedomie, že Albánsko má náležite zavedený rámec pre **riadenie verejných financií**. EÚ zdôrazňuje, že je dôležité, aby Albánsko ďalej zlepšilo strednodobý rozpočtový rámec a zvýšilo inštitucionálne kapacity na monitorovanie fiškálnych rizík a posilnilo riadenie verejných investícií. EÚ nabáda Albánsko, aby zriadilo fiškálnu radu, aby sa posilnila dôveryhodnosť fiškálnych politík v krajine.

3. Kapitola 23 – Súdnictvo a základné práva

EÚ zdôrazňuje, že legislatívny a inštitucionálny rámec Albánska má vysokú úroveň zosúladenia s *acquis* EÚ a príslušnými európskymi normami v oblasti **fungovania súdnictva**. EÚ berie na vedomie plán Albánska ďalej pokročiť v **reforme súdnictva** z roku 2016 tým, že bude pokračovať v posilňovaní nezávislosti sudcov a justičného systému a systému prokuratúry, upevňovaní zodpovednosti a integrity na všetkých úrovniach a zabezpečovaní dostupnosti a kvality súdnictva a účinného vykonávania spravodlivosti v súlade s *acquis* EÚ a európskymi normami.

EÚ berie na vedomie pokrok Albánska, pokiaľ ide o **nezávislosť a nestrannosť** justičného systému a systému prokuratúry. EÚ berie na vedomie, že Albánsko plánuje naďalej rozvíjať kapacity, nezávislosť a efektívnosť samosprávnych orgánov súdnictva a upevňovať pokrok prostredníctvom menovaní a kariérneho postupu na základe zásluh, zvyšovania transparentnosti povyšovania, prísneho dodržiavania a vykonávania dôkladných pravidelných kontrol bezúhonnosti sudcov počas ich kariéry. EÚ tiež berie na vedomie záväzok Albánska dodržiavať prísne normy stanovené v procese preverovania a zabezpečiť účinné uplatňovanie pravidiel náhodného pridelovania prípadov v praxi. EÚ ďalej s uspokojením berie na vedomie, že Albánsko plánuje ďalej posilňovať odolnosť justičných inštitúcií voči prípadom vnútorného a vonkajšieho zasahovania. EÚ zdôrazňuje, že je potrebné, aby výkonná aj zákonodarná moc Albánska prioritne rešpektovala a v plnej miere vykonávala záväzné rozhodnutia ústavného súdu. EÚ zdôrazňuje, že je dôležité, aby Albánsko pri vymenúvaní členov samoregulačných orgánov a iných kľúčových súdnych orgánov a orgánov prokuratúry zabezpečilo najvyššie normy týkajúce sa bezúhonnosti, transparentnosti a zásluhovosti.

EÚ konštatuje, že Albánsko má právny a inštitucionálny rámec, ktorý zabezpečuje vysokú mieru regulácie **zodpovednosti**. EÚ s uspokojením berie na vedomie, že Albánsko pokračuje v náležitom vykonávaní procesu preverovania a plánuje riadne dokončiť proces preverovania v ústavných lehotách pod dohľadom medzinárodnej monitorovacej operácie. EÚ zdôrazňuje, že Albánsko musí pokračovať v iniciovaní trestných konaní proti sudcom a prokurátorom obvineným z trestnej činnosti počas procesu preverovania a že je dôležité uplatňovať prísne normy, ktoré boli stanovené v procese preverovania. EÚ tiež berie na vedomie, že Albánsko plánuje zabezpečiť, aby inšpekčné služby a samosprávne inštitúcie, najmä vysoký súdny inšpektor, Vysoká súdna rada a Vysoká prokurátorská rada, dôsledne umožňovali solídne výsledky v oblasti zodpovednosti a bezúhonnosti v justičnom systéme na všetkých úrovniach. Albánsko musí zabezpečiť najvyššiu úroveň bezúhonnosti a zásluh pri vymenúvaní členov Vysokej súdnej rady a Vysokej prokurátorskej rady, ktorí nie sú sudcami.

EÚ konštatuje, že Albánsko má dobrý základ pre **kvalitu a efektívnosť** justičného systému. EÚ s uspokojením berie na vedomie, že Albánsko plánuje zabezpečiť dostatočné ľudské a finančné zdroje, aby súdnictvo mohlo fungovať v plnej miere, efektívne a nezávisle a aby sa zaručilo právo na prístup k spravodlivosti. EÚ berie s uspokojením na vedomie, že Albánsko plánuje posilniť sudcovskú akadémiu, čo zahŕňa aj zlepšenie prijímacích skúšok na báze transparentnosti a spravodlivej súťaže, s cieľom ponúknuť budúcim sudcom vyššie vzdelanie. EÚ berie na vedomie plán Albánska zlepšiť IT nástroje, ktoré majú súdy k dispozícii, a vyzýva na včasné vytvorenie integrovaného systému správy prípadov a na priebežné obsadzovanie zostávajúcich voľných pracovných miest v súdnictve, čo je pre efektívnosť súdnictva naliehavé.

EÚ konštatuje, že legislatívny a inštitucionálny rámec Albánska v oblasti **boja proti korupcii** je čiastočne zosúladený s *acquis* EÚ. EÚ pozitívne hodnotí niektoré právoplatné odsúdenia vysokopostavených úradníkov za korupčné obvinenia. EÚ však zdôrazňuje, že korupcia je rozšírená vo väčšine oblastí verejného a podnikateľského života vrátane všetkých zložiek ústrednej a miestnej samosprávy a inštitúcií a zostáva oblasťou, ktorá vyvoláva vážne znepokojenie. EÚ ďalej konštatuje, že protikorupčné opatrenia mali doteraz celkovo obmedzený vplyv najmä v odvetviach, v ktorých je najväčšie riziko korupcie. EÚ berie na vedomie, že Albánsko plánuje ďalej zmeniť svoj právny a inštitucionálny rámec pre boj proti korupcii, aby sa znížila jeho zložitosť a zabezpečila jeho efektívnosť. EÚ zdôrazňuje, že Albánsko musí dosiahnuť rozhodujúci pokrok v boji proti beztrestnosti a všeobecnej a rozšírenej korupcii, a s uspokojením berie na vedomie, že Albánsko plánuje posilniť inštitucionálne kapacity inštitúcií na predchádzanie korupcii a ich koordináciu, konsolidovať operačné a ľudské kapacity špeciálneho prokurátora pre korupciu a organizovanú trestnú činnosť (SPAK) a súdov SPAK a dosiahnuť solídne výsledky v oblasti systémového potláčania korupcie, najmä na vysokej úrovni, vrátane konečnej konfiškácie majetku. EÚ berie na vedomie plán Albánska posilniť účinnosť rámca na predchádzanie korupcii, a to aj systematickým a účinným plnením odporúčaní Skupiny štátov Rady Európy proti korupcii (GRECO). EÚ konštatuje, že je dôležité, aby Albánsko zabezpečilo, že budúce právne zmeny trestnoprávných predpisov vrátane potenciálnych amnestií budú v súlade s *acquis* EÚ a európskymi normami, ako aj s jeho plánom na dôsledné znižovanie korupcie.

EÚ konštatuje, že právny a inštitucionálny rámec Albánska je čiastočne zosúladený s *acquis* EÚ a európskymi normami v oblasti **základných práv**, a zdôrazňuje, že je potrebné posilniť jeho vykonávanie, aby sa zaručilo uplatňovanie základných práv v praxi vrátane posilnenia kapacít nezávislých inštitúcií pre základné práva.

EÚ konštatuje, že naďalej je potrebné vyvíjať úsilie o zabezpečenie ochrany osobných údajov v Albánsku. EÚ berie na vedomie plán Albánska zosúladiť svoj právny rámec v oblasti **ochrany osobných údajov** s *acquis* EÚ a posilniť inštitucionálne kapacity komisára pre informácie a ochranu údajov, ako aj verejných a súkromných prevádzkovateľov s cieľom zabezpečiť účinné presadzovanie práva vrátane opatrení na zvyšovanie informovanosti verejnosti. EÚ zdôrazňuje, že Albánsko plánuje účinne vyšetrovať porušenia práv na ochranu údajov, a to aj porušenia veľkého rozsahu.

EÚ konštatuje, že pokiaľ ide o **slobodu prejavu**, právny a inštitucionálny rámec Albánska je čiastočne zosúladený s *acquis* EÚ a príslušnými európskymi normami, pričom sú stále potrebné výrazné zlepšenia. EÚ s uspokojením berie na vedomie plán Albánska umožniť hĺbkovú reformu právneho a regulačného rámca a zaviesť potrebné vykonávacie a vynucovacie opatrenia s cieľom: posilniť transparentnosť vlastníctva médií, ich pluralitu a redakčnú nezávislosť, posilniť transparentnosť financovania médií zo súkromných a štátnych zdrojov a posilniť autonómiu orgánov na reguláciu médií a nezávislosť štátneho vysielateľa. EÚ konštatuje, že atmosféra verbálnych a fyzických útokov, očierňujúcich kampaní a strategických žalôb proti verejnej účasti namierených proti novinárom sa nezlepšila a treba ju riešiť. EÚ zdôrazňuje, že je dôležité, aby Albánsko v plnej miere zrušilo trestnoprávne ustanovenia týkajúce sa urážky a ohovárania a zosúladiť občianske aspekty ohovárania s európskymi normami. EÚ zdôrazňuje, že bude potrebné venovať pozornosť nadväzujúcim krokom, aby sa formálne opatrenia a záruky účinne vykonávali a premietli do hmatateľného zlepšenia bezpečnosti i pracovných podmienok novinárov. Akákoľvek zmena právneho rámca by mala byť v súlade s európskymi normami a odporúčaniami vrátane stanovísk Benátskej komisie a mala by byť predmetom inkluzívnych konzultácií s mediálnymi organizáciami a občianskou spoločnosťou.

Pokiaľ ide o **rodovú rovnosť a nediskrimináciu**, v prípade ktorých Albánsko dosiahlo čiastočné zosúladenie s *acquis* EÚ, EÚ berie na vedomie plány Albánska plne zosúladiť svoj právny rámec v oblasti nediskriminácie s *acquis* EÚ a zabezpečiť jeho účinné vykonávanie, ktorého súčasťou je aj presadzovanie zo strany komisára pre nediskrimináciu, ako aj zahrnutie LGBTIQ osôb. EÚ tiež berie na vedomie plány Albánska zabezpečiť úplné zosúladenie s *acquis* EÚ v oblasti rodovej rovnosti vrátane Istanbulskeho dohovoru, najmä s cieľom účinne bojovať proti rodovo motivovanému násiliu, zvýšiť inštitucionálne kapacity vrátane subjektov pre rovnaké zaobchádzanie a posilniť udržateľnosť útulkov pre obete násilia. EÚ zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť včasné vykonávanie opatrení vrátane zosúladenia právnych ustanovení o nediskriminácii, bojovať proti trestným činom z nenávisti, nenávistným prejavom a rodovo motivovanému násiliu a zabezpečiť rodovú rovnosť. EÚ vyzýva Albánsko, aby pridelo primerané zdroje na zvýšenie inštitucionálnej kapacity a na zabezpečenie udržateľnosti služieb nápravy a pomoci obetiam. Albánsko sa zaväzuje ďalej posilňovať práva osôb so zdravotným postihnutím.

EÚ berie na vedomie plán Albánska zachovať a posilniť ochranu **práv dieťaťa** rozšírením dostupnosti komunitných služieb s cieľom znížiť inštitucionalizáciu detí. EÚ konštatuje, že je dôležité, aby Albánsko dosiahlo rozhodujúci pokrok pri dokončovaní prechodu na komunitnú starostlivosť vrátane starostlivosti o deti so zdravotným postihnutím. EÚ zdôrazňuje, že je potrebné včas zrealizovať reformu s cieľom zabezpečiť dodržiavanie zásady najlepšieho záujmu dieťaťa.

Pokiaľ ide o **vlastnícke právo**, EÚ berie na vedomie, že Albánsko prijalo vykonávacie právne predpisy týkajúce sa zákona o katastri a zákona o dokončení prechodných vlastníckych procesov, pričom však pretrvávajú značné výzvy v súvislosti s ich vykonávaním. Konkrétne sa podľa plánu pre kapitoly o právnom štáte zavedie efektívny a transparentný systém registrácie a integrovanej správy majetku, ktorý v Albánsku ponúkne jasné a bezpečné vlastnícke práva, aby sa najneskôr v roku 2030 zaviedla do praxe plne digitalizovaná služba na zabezpečenie vlastníckych práv. V tejto súvislosti si Albánsko stanovilo dva priebežné ciele na roky 2026 a 2028. Prvý cieľ sa týka digitalizácie katastrálnych máp a druhý cieľ sa týka dokončenia prvej registrácie. EÚ v tejto súvislosti tiež zdôrazňuje, že Albánsko musí v súlade s procesom digitalizácie zabezpečiť uverejnenie katastrálnych máp, ktoré je zatiaľ obmedzené. Zdôrazňuje, že Albánsko musí zabezpečiť, aby po tom, ako sa uverejnenia jednotlivé katastrálne mapy a zainteresovaná strana predloží požadované dokumenty na registráciu svojho majetku, štátny katastrálny úrad v zmysle vymedzenia v jeho platnom právnom rámci v stanovenej lehote 45 dní vydal konečný list vlastníctva alebo informoval zainteresovanú stranu, že uvedený majetok si nárokuje aj tretie strany (či už štátne alebo súkromné), aby sa zainteresovaná strana mohla obrátiť na súd. EÚ okrem toho vyzýva štátny katastrálny úrad, aby zaviedol spoľahlivé protikorupčné opatrenia prostredníctvom plánu protikorupčnej integrity (AIP), v ktorom sa zohľadní spätná väzba zainteresovaných strán s cieľom zlepšiť transparentnosť, efektívnosť a zodpovednosť pri poskytovaní služieb od roku 2025, ako sa uvádza v pláne pre kapitoly o právnom štáte. Zdôrazňuje tiež, že pravidelné a dôkladné správy o vykonávaní AIP majú naďalej zásadný význam. EÚ zdôrazňuje, že úplne transparentne by mala fungovať aj agentúra pre zaobchádzanie s majetkom. Vyzýva na stanovenie realistického časového rámca na vykonanie prípadných kompenzácií, ktoré sa majú dokončiť do roku 2026, ako sa uvádza v pláne pre právny štát. EÚ v tejto súvislosti vyzýva albánske orgány, aby sa zaoberali aj otázkou falšovaných dokladov, ako sa uvádza v záveroch Rady o rozširovaní z decembra 2023. EÚ okrem toho opätovne zdôrazňuje, že revízia právnych predpisov týkajúcich sa investícií v súlade s najlepšimi postupmi EÚ zostáva najvyššou prioritou, ktorá sa má vyriešiť do roku 2026, ako sa stanovuje v programe reforiem v rámci plánu rastu. Vyzýva albánske orgány najmä na to, aby zabezpečili, že vyvlastnenie v mene „verejného záujmu“ bolo sprevádzané spravodlivými kompenzáciami pre oprávnených vlastníkov. Zdôrazňuje tiež, že jasný proces klasifikácie nehnuteľností (orná pôda alebo stavebný pozemok) by pomohol zabrániť nesprávnej klasifikácii alebo akémukoľvek zneužitiu. EÚ berie na vedomie plán Albánska zabezpečiť účinnú súdnu ochranu a konzistentné vykonávanie rozsudkov súdov v tejto oblasti, najmä rozsudkov Európskeho súdu pre ľudské práva.

EÚ berie na vedomie plány Albánska chrániť a podporovať práva osôb patriacich k **menšinám** v súlade s jeho medzinárodnými záväzkami a európskymi a medzinárodnými normami, okrem iného zabezpečením účinného vykonávania legislatívneho rámca. Nadalej naliehavo vyzýva Albánsko, aby do konca roka 2024 prijalo zostávajúce vykonávacie predpisy týkajúce sa sebaidentifikácie a iných súvisiacich práv a používania jazykov národnostných menšín v rámci ich kontaktov so správnymi orgánmi a orgánmi verejnej moci, ako sa stanovuje v pláne pre právny štát. Zdôrazňuje, že rýchle prijatie a vykonávanie týchto vykonávacích predpisov na celom území by malo byť podľa záverov Rady o rozširovaní z decembra 2023 v súlade s európskymi a medzinárodnými normami a mali by sa doň zapojiť všetky príslušné zainteresované strany. EÚ vyzýva albánske orgány, aby počas prijímania uvedených vykonávacích predpisov zabezpečili dodržiavanie práva na sebaidentifikáciu v právnych predpisoch aj v praxi v súlade s európskymi a medzinárodnými normami. EÚ tiež upozorňuje na potrebu posilniť inštitucionálnu kapacitu Štátneho výboru pre národnostné menšiny a miestnych orgánov. Pokiaľ ide o rómsku a egyptskú menšinu, EÚ berie na vedomie plány Albánska splniť si záväzky vyplývajúce z poznanskej deklarácie v oblasti vzdelávania, zamestnanosti, bývania a zdravia a posilniť národné kontaktné miesto pre Rómov. EÚ vyzýva Albánsko, aby prideliло primerané vnútroštátne zdroje na vykonávanie politických opatrení a posilnilo koordináciu v tejto oblasti. Ďalej konštatuje, že Albánsko má zavedené ustanovenia, ktoré osobám patriacim k menšinám umožňujú zachovať si a rozvíjať svoje kultúrne dedičstvo a podporovať vedomosti o svojej histórii.

EÚ zdôrazňuje, že Albánsko musí do pristúpenia zabezpečiť úplné zosúladenie svojho legislatívneho rámca s *acquis* EÚ, aby sa zabezpečilo plné využívanie **práv vyplývajúcich z občianstva EÚ**.

4. Kapitola 24 – Spravodlivosť, sloboda a bezpečnosť

EÚ konštatuje, že Albánsko má zavedený právny a inštitucionálny rámec na **boj proti organizovanej trestnej činnosti**, hoci je potrebné prijať zmeny tohto rámca s cieľom dosiahnuť úplný súlad s *acquis* EÚ, čo zahŕňa právne predpisy týkajúce sa kriminalizácie prania špinavých peňazí, ako aj vymáhania a konfiškácie majetku. EÚ zdôrazňuje, že spolupráca Albánska v oblasti presadzovania práva s členskými štátmi EÚ, CEPOL-om, Europolom a Eurojustom, ako aj veľmi aktívne zapojenie do platformy EMPACT prinášajú pozitívne výsledky. EÚ konštatuje, že toto úsilie by sa malo ďalej posilniť. EÚ tiež zdôrazňuje, že je potrebné vyvinúť ďalšie úsilie na konsolidáciu výsledkov vyšetrovania, stíhania, právoplatných odsúdení a zaistenia a konfiškácie majetku v súvislosti s organizovanou trestnou činnosťou a praním špinavých peňazí, ako aj na proaktívnu a účinnú medzinárodnú spoluprácu. EÚ konštatuje, že Albánsko by malo inštitúciám bojujúcim proti organizovanej trestnej činnosti poskytnúť primerané zdroje. EÚ tiež berie na vedomie plán Albánska zabezpečiť, aby trestné konania od začiatku systematicky sprevádzali finančné vyšetrovania, a rozvíjať kapacity na vedenie zložitých finančných vyšetrovaní. EÚ ďalej berie na vedomie záväzok Albánska zvýšiť zaistenie a konfiškáciu majetku, zmrazovať aktíva súvisiace s trestnou činnosťou a podporovať ich opätovné sociálne využitie.

EÚ berie na vedomie, že Albánsko bolo po pozastavení plánovanej fiškálnej amnestie a plánovaného dobrovoľného programu dodržiavania daňových predpisov vyradené zo zoznamu Finančnej akčnej skupiny (FATF) obsahujúceho jurisdikcie, ktoré sú predmetom zvýšeného monitorovania. EÚ poznamenáva, že Albánsko musí zabezpečiť, aby budúce právne zmeny trestného práva vrátane potenciálnych amnestií a dobrovoľných programov dodržiavania daňových predpisov boli v súlade s plánmi krajiny a predstavovali pokrok v boji proti organizovanej trestnej činnosti a aby boli v súlade s príslušným *acquis* EÚ a medzinárodnými normami, ako sú normy stanovené výborom Moneyval a FATF.

EÚ vyzýva Albánsko, aby prijalo všetky potrebné právne predpisy a vykonávacie opatrenia v oblasti **počítačovej kriminality** a aby v záujme účinného boja proti počítačovej kriminalite pristúpilo k druhému dodatkovému protokolu k Budapeštianskemu dohovoru. EÚ konštatuje, že Albánsko by malo dosiahnuť solídne výsledky, pokiaľ ide o prevenciu a potlačanie počítačovej kriminality, najmä zabezpečením účinnejšej reakcie orgánov presadzovania práva so zameraním na odhaľovanie, vysledovateľnosť a stíhanie počítačovej kriminality.

EÚ berie na vedomie plán Albánska kriminalizovať všetky formy **sexuálneho zneužívania detí** a vyzýva Albánsko, aby venovalo osobitnú pozornosť ochrane a prevencii (vrátane predchádzania opakovanej viktimizácii) sexuálneho zneužívania detí online a offline.

EÚ konštatuje, že v Albánsku je k dispozícii veľké množstvo palných zbraní, a vyzýva Albánsko, aby obmedzilo ich nelegálnu držbu a **obchodovanie s palnými zbraňami**. EÚ zdôrazňuje, že Albánsko musí zosúladiť svoje opatrenia s cieľmi regionálneho plánu na lepšiu kontrolu ručných a ľahkých zbraní (RLZ) na západnom Balkáne. EÚ berie na vedomie aj plán Albánska zintenzívniť úsilie o zlepšenie informovanosti, osvetu a vzdelávania o nebezpečenstvách a rizikách súvisiacich so zneužívaním a nedovolenou držbou palných zbraní/RLZ, ako aj s nedovoleným obchodovaním s nimi, ako aj úsilie o obmedzenie nedovolených palných zbraní prostredníctvom legalizácie, dobrovoľného odovzdania a znehodnotenia.

EÚ konštatuje, že Albánsko je krajinou pôvodu, tranzitu a cieľovou krajinou **obchodovania s ľuďmi** a musí posilniť svoje opatrenia na boj proti nemu s dôrazom na významný vplyv na ženy a dievčatá. EÚ vyzdvihuje plán Albánska posilniť včasnú identifikáciu a ochranu obetí prostredníctvom prístupu zameraného na obeť, ktorý by sa mal lepšie a dôslednejšie integrovať do vyšetrovaní a trestných stíhaní. EÚ zdôrazňuje, že Albánsko musí dosiahnuť solídne výsledky proaktívneho vyšetrovania, stíhania a právoplatných odsúdení v tejto oblasti.

EÚ konštatuje, že albánske orgány presadzovania práva majú dobrú úroveň **spolupráce v oblasti drog** so svojimi partnermi v členských štátoch EÚ. EÚ vyzýva Albánsko, aby prijalo zastrešujúci strategický rámec v oblasti drog. EÚ zdôrazňuje, že okrem prijatia formálneho rámca bude kľúčové, aby Albánsko preukázalo uplatňovanie zastrešujúceho strategického prístupu zameraného na účinný a dôsledný boj proti pestovaniu a výrobe drog a obchodovaniu s nimi. EÚ ďalej berie na vedomie plán Albánska posilniť a sfunkčniť svoj inštitucionálny rámec, najmä zriadením národného strediska pre monitorovanie drog a operačného vnútroštátneho systému včasného varovania na výmenu informácií o nových psychoaktívnych látkach. EÚ zdôrazňuje, že Albánsko musí dosiahnuť dobré výsledky v záchyte a likvidácii drog a v konfiškácii súvisiaceho majetku.

EÚ konštatuje, že Albánsko má strategický, právny a inštitucionálny rámec na **boj proti terorizmu**, ktorý si vyžaduje zmeny, aby sa plne zosúladiť s *acquis* EÚ. EÚ berie na vedomie plán Albánska poskytnúť primerané zdroje, posilniť medziagentúrne a medzinárodnú spoluprácu a posilniť správu prípadov a mechanizmy ich postupovania prípadov. EÚ berie na vedomie úsilie vynaložené v oblasti prevencie násilného extrémizmu a boja proti nemu, najmä pokiaľ ide o konsolidáciu Centra pre boj proti násilnému extrémizmu. Pozornosť si naďalej vyžaduje radikalizácia vo väzniciach a šírenie teroristického obsahu online, pričom sa vyzdvihnutie úsilie, ktoré sa v tomto smere už vynaložilo. EÚ konštatuje, že regionálna spolupráca a výmena citlivých informácií s Europolom a členskými štátmi sú uspokojivé. EÚ zdôrazňuje, že je potrebné ďalej pracovať na riešení financovania terorizmu a prania špinavých peňazí, a to najmä zlepšením účinnosti vyšetrovania financovania terorizmu. EÚ tiež konštatuje, že Albánsko je v procese zmeny svojich právnych predpisov upravujúcich využívanie osobných záznamov o cestujúcich (PNR) s cieľom posilniť schopnosť bojovať proti terorizmu a závažným trestným činom, ktoré súvisia s leteckou dopravou.

EÚ berie na vedomie, že Albánsko sa zaväzuje **chrániť kritickú infraštruktúru** revíziou svojho právneho rámca pre odolnosť kritických subjektov, zlepšením kapacít na určovanie kritickej infraštruktúry a stanovením kritérií na jej riadenie vrátane analýzy rizík. Albánsko by malo zaistiť bezpečné zavádzanie sietí 5G spolu s komplexným vykonávaním súboru nástrojov EÚ pre kybernetickú bezpečnosť 5G.

EÚ konštatuje, že Albánsko má v právnych predpisoch zakotvené základné zásady **justičnej spolupráce v trestných, občianskych a obchodných veciach**, ale že je potrebné ďalšie zosúladienie s *acquis* EÚ. EÚ berie na vedomie plán Albánska ratifikovať zostávajúce príslušné medzinárodné dohovory v oblasti justičnej spolupráce, najmä haagsky Dohovor o dohodách o voľbe súdu (2005). EÚ tiež vyzýva Albánsko, aby zvýšilo svoje administratívne kapacity s cieľom splniť požiadavky EÚ v oblasti justičnej spolupráce v trestných, občianskych a obchodných veciach.

EÚ konštatuje, že pokiaľ ide o **migráciu**, Albánsko musí aktualizovať svoju komplexnú národnú stratégiu pre migráciu a súvisiaci akčný plán a pokračovať vo vykonávaní akčného plánu EÚ pre západný Balkán, ktorý Komisia predložila v decembri 2022. EÚ zdôrazňuje, že Albánsko musí tiež vypracovať, prijať, vykonať, otestovať a primerane financovať pohotovostný plán pre prípad príchodu značného počtu migrantov a žiadateľov o azyl. EÚ tiež berie na vedomie plán Albánska prijať potrebné zmeny v oblasti legálnej migrácie s cieľom dosiahnuť súlad s určitými ustanoveniami o zlúčení rodiny, s jednotným povolením a s nedávnymi zmenami modrej karty EÚ. EÚ vyzýva Albánsko, aby prijalo zmeny v oblasti neoprávnenej migrácie okrem iného s cieľom dosiahnuť súlad so smernicou o sankciách voči zamestnávateľom¹. EÚ víta obnovenie vyšetrovacích právomocí oddelenia hraničnej a migračnej polície. EÚ konštatuje, že je potrebné zvýšiť personálne obsadenie a kapacitu tohto oddelenia. EÚ zdôrazňuje, že spolupráca Albánska s členskými štátmi a agentúrou Frontex pri operáciách readmisie a návratu je veľmi dobrá. EÚ vyzýva Albánsko, aby zabezpečilo primerané prijímacie kapacity a uplatňovalo konania o návrate v súlade so zákonom o cudzincoch a v súlade s *acquis* EÚ.

EÚ berie na vedomie spoluprácu s Agentúrou Európskej únie pre azyl pri posilňovaní vnútroštátneho **azylového** a prijímacieho systému. EÚ vyzýva Albánsko, aby kvalitne vykonávalo nedávny azylový zákon, aby vytvorilo potrebné dodatočné administratívne kapacity a zároveň zabezpečilo ďalšie zosúladovanie s *acquis*. EÚ tiež vyzýva Albánsko, aby systematicky odkazovalo na konanie o azyly. EÚ tiež berie na vedomie plán Albánska vybavovať žiadateľov o azyl prostredníctvom priamej vládnej podpory a služieb. EÚ konštatuje, že otázka vysokého počtu albánskych občanov, ktorí podávajú neopodstatnené žiadosti o azyl v členských štátoch EÚ, si stále vyžaduje nepretržité a vytrvalé úsilie.

¹ Smernica 2009/52/ES.

EÚ konštatuje, že **vízová politika** Albánska ešte nie je plne zosúladená s politikou EÚ. EÚ pripomína, že dočasné zrušenie vízovej povinnosti nie je v súlade s *acquis* EÚ. EÚ berie na vedomie, že Albánsko načrtlo plán na zosúladenie svojej vízovej politiky s EÚ, a vyzýva Albánsko, aby tento plán včas zrealizovalo. EÚ tiež konštatuje, že albánske informačné systémy si budú vyžadovať ďalšie technické úpravy, aby boli v súlade s vízovým informačným systémom (VIS).

EÚ berie na vedomie dobrú a pokračujúcu operačnú spoluprácu s agentúrou Frontex v oblasti hraničného dozoru prostredníctvom spoločnej operácie, ktorá pôsobí od roku 2019, pokiaľ ide o **schengenské a vonkajšie hranice**. EÚ pripomínam, že časť schengenského *acquis* sa bude na Albánsko vzťahovať až vtedy, keď Rada na základe príslušného schengenského hodnotenia pripravenosti Albánska rozhodne o zrušení kontrol osôb na vnútorných hraniciach, pričom sa zohľadní správa Komisie potvrdzujúca, že Albánsko naďalej plní záväzky prijaté počas rokovaní o pristúpení, ktoré sú relevantné pre schengenské *acquis*. EÚ berie na vedomie plán Albánska riešiť vysokú fluktuáciu príslušníkov pohraničnej stráže na hraniciach.

Pokiaľ ide o **falšovanie eura**, EÚ berie na vedomie plán Albánska pokračovať vo výmene informácií s Európskou komisiou, Europolom a Európskou centrálnou bankou v súlade s príslušnými dohodami o spolupráci v oblasti ochrany eura proti falšovaniu.

5. Hospodárske kritériá

EÚ konštatuje, že Albánsko je na dobrej ceste stať sa **fungujúcim trhovým hospodárstvom**. EÚ konštatuje, že Albánsko napreduje vo svojej schopnosti vyrovnat' sa s konkurenčným tlakom a trhovými silami v rámci Únie. EÚ vyzdvihuje pokračujúci široký domáci konsenzus o základných prvkoch hospodárskej politiky vrátane obmedzenej úlohy štátu v hospodárstve a politického záväzku k liberalizácii trhu. EÚ konštatuje, že hoci sa v tejto oblasti v posledných rokoch dosiahol určitý pokrok, slabá právna istota, vysoká úroveň neformálnej hospodárskej činnosti, nízka úroveň rozvoja finančného sektora a ťažkosti s registráciou listov vlastníctva naďalej obmedzujú účinné fungovanie trhového hospodárstva, čo sa odráža v pomalej konvergencii a raste, ktorý nenapĺňa potenciál. EÚ vyzýva Albánsko, aby sa systematicky a dôkladne zaoberalo politickými odporúčaniami EÚ uvedenými v jednotlivých balíkoch rozširovania a v spoločne dohodnutých politických usmerneniach v kontexte spoločných záverov dialógu o hospodárskych a finančných otázkach medzi EÚ a západným Balkánom, ako aj budúcich záväzkov v rámci plánu rastu, ktoré by mali Albánsku pomôcť splniť hospodárske kritériá. Napriek tomu, že v porovnaní s regionálnou a európskou úrovňou pretrvávajú značné rozdiely, EÚ zdôrazňuje, že energetická a dopravná infraštruktúra Albánska, digitalizácia hospodárstva a výsledky v oblasti vzdelávania sa výrazne zlepšili. EÚ tiež konštatuje, že investície do všetkých oblastí fyzickej infraštruktúry musia pokračovať na vysokej úrovni a musia ich dopĺňať reformy zamerané na zlepšené riadenie verejných investícií a správu vecí verejných. EÚ vyzýva Albánsko, aby zlepšilo svoju konkurencieschopnosť, ktorú v súčasnosti brzdí nedostatok podnikateľského a technologického know-how, neuspokojené investičné potreby v oblasti ľudského rozvoja a trvalo nízke výdavky na výskum a vývoj, prostredníctvom zvýšenia kvality a úrovne výsledkov vzdelávania a stimulov na investovanie do výskumu. EÚ tiež vyzýva Albánsko, aby zvýšilo pokrytie a primeranosť sociálnej ochrany a zdravotného poistenia s cieľom znížiť podiel obyvateľstva ohrozeného chudobou, čím sa umožní inkluzívny a sociálne vyvážený hospodársky rozvoj.

6. Kapitola 5 – Verejné obstarávanie

EÚ berie na vedomie vysokú úroveň zosúladenia Albánska s *acquis* EÚ v **tradičných sektoroch a v sektore verejnoprospešných služieb**. EÚ vyzýva Albánsko, aby preskúmalo prahové hodnoty pre zákazky na dodanie tovaru a poskytnutie služieb s cieľom zosúladiť minimálne lehoty uplatňované v postupoch verejného obstarávania, ako aj lehoty na podanie odvolaní so smernicami EÚ o verejnom obstarávaní. EÚ tiež konštatuje, že v oblasti koncesií je Albánsko čiastočne zosúladené s *acquis* EÚ. EÚ vyzýva Albánsko, aby sa ďalej zosúlad'ovalo s cieľom riešiť okrem iného otázky, ako sú nevyžiadané návrhy, operačné riziko a rozsah pôsobnosti regulačných právomocí. EÚ vyzdvihuje vysokú úroveň zosúladenia Albánska s *acquis* EÚ vo **verejnom obstarávaní v oblasti obrany**.

EÚ berie na vedomie strednú pripravenosť Albánska, pokiaľ ide o **kapacitu na vykonávanie a presadzovanie predpisov** v oblasti verejného obstarávania. EÚ zdôrazňuje, že systém verejného obstarávania by mal klásť pri operáciách verejného obstarávania popri efektívnosti väčší dôraz aj na transparentnosť, integritu a hospodársku súťaž. EÚ vyzýva Albánsko, aby posilnilo podporu verejných obstarávateľov prostredníctvom úradu verejného obstarávania s cieľom ďalej zlepšovať fungovanie systému verejného obstarávania.

EÚ vyzdvihuje vysokú úroveň zosúladenia Albánska so smernicou o **opravných prostriedkoch**. EÚ konštatuje, že zavedením komplexného systému správy elektronických odvolaní a elektronických sťažností v Albánsku na účely elektronického podávania a správy prípadov sa zabezpečila vysoká úroveň transparentnosti a zlepšilo sa včasné vybavovanie sťažností. EÚ vyzýva Albánsko, aby zlepšilo schopnosť komisie pre verejné obstarávanie riešiť vysoký počet sťažností.

7. Kapitola 18 – Štatistika

EÚ konštatuje, že **štatistická infraštruktúra** Albánska je čiastočne v súlade s *acquis* EÚ.

EÚ vyzýva Albánsko, aby pridelo sektoru štatistiky primerané zdroje s cieľom dosiahnuť úplné zosúladenie s *acquis* EÚ.

EÚ berie na vedomie, že Albánsko zaviedlo hlavnú **klasifikáciu EÚ** s rôznou mierou súladu s *acquis*. EÚ vyzýva Albánsko, aby zabezpečilo ďalšiu potrebnú prácu na štatistických registroch s cieľom dosiahnuť úplný súlad s *acquis* EÚ.

EÚ zdôrazňuje čiastočné zosúladenie Albánska s *acquis* EÚ v oblasti **sektorovej štatistiky**.

EÚ vyzýva Albánsko, aby v záujme úplného zosúladenia dosiahlo ďalší pokrok vo všetkých štatistických oblastiach.

8. Kapitola 32 – Finančná kontrola

EÚ konštatuje, že Albánsko je čiastočne zosúladené s *acquis* EÚ v oblasti **vnútornej kontroly verejných financií** a že jeho legislatívny rámec je vo všeobecnosti zosúladený s normami EÚ.

EÚ zdôrazňuje, že systém vnútornej kontroly je len čiastočne účinný a že riadiaca zodpovednosť zostáva v praxi obmedzená. EÚ vyzýva Albánsko, aby zlepšilo vykonávanie účinnej vnútornej kontroly a posilnilo monitorovanie zo strany centrálnej harmonizačnej jednotky.

EÚ vyzýva Albánsko, aby zvýšilo vplyv funkcií vnútorného a vonkajšieho **auditu** s cieľom plne dodržiavať odborné štandardy a zásady EÚ.

EÚ vyzýva Albánsko, aby plne zosúladilo svoje vnútroštátne právne predpisy so smernicou EÚ o boji proti podvodom poškodzujúcim **finančné záujmy EÚ** prostredníctvom trestného práva.

EÚ vyzýva Albánsko, aby formálne nadviazalo a posilnilo spoluprácu medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi v oblasti **ochrany eura proti falšovaniu**.

* * *

Vzhľadom na súčasný stav príprav Albánska EÚ konštatuje, že za predpokladu, že Albánsko bude naďalej dosahovať pokrok v zosúladovaní s *acquis* EÚ a príslušnými európskymi normami, na ktoré sa vzťahuje blok 1, a v ich vykonávaní, bude skôr, než sa v procese rokovaní o tom bloku podniknú ďalšie kroky, potrebné splniť tieto *predbežné kritériá*:

- na horizontálnej úrovni pre blok 1 Albánsko zabezpečí dôkladné a trvalé monitorovanie nepretržitého vykonávania plánov v oblasti právneho štátu, reformy verejnej správy a fungovania demokratických inštitúcií prostredníctvom spoľahlivého a multidisciplinárneho mechanizmu, pričom osobitnú pozornosť bude venovať primeranosti ľudských a finančných zdrojov, inštitucionálnej kapacity, dodržiavaniu stanovených lehôt a aktívnemu dialógu s občianskou spoločnosťou.

Kapitola 23 – Súdnictvo a základné práva

Albánsko ďalej vykonáva svoju komplexnú reformu súdnictva, ktorá prináša zlepšenia z hľadiska nestrannosti, nezávislosti, zodpovednosti, profesionality, kvality a efektívnosti justičného systému. Toto kritérium Albánsko splní, najmä keď:

- bude pokračovať v dobrom vykonávaní reformy súdnictva, ktorá sa má konsolidovať v súlade s príslušným *acquis* EÚ a európskymi normami, okrem iného aj ďalším posilňovaním kapacity, účinnosti a nezávislosti (vrátane zásad integrity, zásluh a transparentnosti) samosprávnych orgánov súdnictva, najmä Vysokej súdnej rady a Vysokej prokurátorskej rady, a to aj pri vymenúvaní ich členov,
- posilní nezávislosť a zodpovednosť riadnym dokončením procesu preverovania pod dohľadom medzinárodnej monitorovacej operácie a upevní zodpovednosť a integritu v justičnom systéme na všetkých úrovniach po preverení zo strany kompetentného vysokého súdneho inšpektora a Vysokej súdnej rady a Vysokej prokurátorskej rady okrem iného aj dôkladnými hodnoteniami, systematickým a účinným overovaním majetkových priznaní v súlade s vysokými normami stanovenými preverovaním, dôsledným vymenúvaním a povyšovaním na základe zásluh a zabezpečením systémovej odolnosti justičného systému voči pokusom o neprimeraný vnútorný a vonkajší vplyv,

- zlepši kvalitu súdnictva, a to aj výrazným znížením počtu nevybavených hodnotení dosiahnutím dvoch tretín ročných plánovacích prognóz založených na objektívnych kritériách s kvalitatívnymi a kvantitatívnymi prvkami, dosiahnutím výrazného pokroku vo včasnom uverejňovaní odôvodnených rozhodnutí, zvýšením kvality počiatočnej a ďalšej odbornej prípravy, posilnením sudcovskej akadémie, najmä zabezpečením bezúhonnosti a kvality pedagogických pracovníkov, zlepšením kapacity a prijímacích skúšok,
- postupne zvýši efektívnosť a výkonnosť súdov a prokuratúr a podporí kvalitné justičné služby, čo zahŕňa kratšie lehoty na vyriešenie prípadov, zníženie počtu nevybavených prípadov, obsadenie približne polovice voľných miest v súdnictve a zvýšenie počtu podporných zamestnancov, dostatočné investície do rozpočtu súdnictva, aby sa primerane pokryli potreby súdnictva vrátane infraštruktúry smerom k priemeru EÚ, presadzovanie alternatívneho riešenia sporov a zriadenie dobre fungujúceho integrovaného systému správy prípadov.

Albánsko dosahuje ďalší významný pokrok v boji proti korupcii a v jej predchádzaní. Toto predbežné kritérium Albánsko splní, najmä keď:

- zlepši prevádzkové kapacity a konsoliduje finančné a ľudské zdroje špecializovaných protikorupčných orgánov a všeobecných súdnych inštitúcií na boj proti korupcii,
- na všetkých úrovniach hmatateľne pokročí pri dosahovaní solidných výsledkov vyšetovania, stíhania a odsúdení v prípadoch korupcie, najmä pokiaľ ide o právoplatné odsúdenia na vysokej úrovni vrátane zaistenia a konfiškácie majetku,
- zvýši efektívnosť rámca na predchádzanie korupcii, a to aj dosiahnutím významného pokroku pri vykonávaní odporúčaní skupiny GRECO, zabezpečením účinného preverovania majetkových priznaní a dôsledným ukončovaním administratívnych vyšetovaní s príslušnými sankciami a postúpením na trestné stíhanie.

Albánsko v praxi ďalej posilňuje ochranu základných práv. Toto predbežné kritérium Albánsko splní, najmä keď:

- prijme a začne vykonávať reformu ochrany údajov v súlade s *acquis* EÚ, čo zahŕňa aj zavádzanie systematickej reakcie a účinných záruk na ochranu súkromia a osobných údajov,
- posilní slobodu prejavu vrátane slobody médií, okrem iného prostredníctvom reformovaného legislatívneho a regulačného rámca v súlade s európskymi normami, najlepšími postupmi a odporúčaniami a konkrétnymi opatreniami na zvýšenie bezpečnosti novinárov,
- posilní inštitucionálne kapacity vrátane kapacít subjektov pre rovnaké zaobchádzanie, zabezpečí zosúladenie právnych predpisov s *acquis* EÚ v oblasti nediskriminácie, rodovej rovnosti a boja proti rodovo motivovanému násiliu a poskytne účinné mechanizmy nápravy a pomoci obetiam financované prevažne zo štátneho rozpočtu,
- posilní systém ochrany detí, pričom hlavnou zásadou je najlepší záujem dieťaťa, a to aj pokiaľ ide o deti bez rodičovskej starostlivosti alebo deti so zdravotným postihnutím, čo zahŕňa najmä dokončenie prechodu na komunitnú starostlivosť,
- dosiahne rozhodujúci pokrok smerom k vytvoreniu efektívneho a transparentného systému registrácie a integrovanej správy majetku, ktorý poskytuje jasné a bezpečné vlastnícke práva, a smerom k plne digitalizovanej službe, ktorá sa zavedie do praxe najneskôr v súlade s príslušnými záväzkami Albánska prijatými v pláne pre právny štát. Dosiahne rozhodujúci pokrok smerom k zabezpečeniu toho, aby sa všetky katastrálne údaje vrátane vlastníckych práv a katastrálnych máp digitalizovali a starostlivo aktualizovali s cieľom systematicky odstraňovať prekrývajúce sa alebo nepresné údaje a aby sa účinne vybavovali sťažnosti, ako aj smerom k dokončeniu prvej registrácie majetku najneskôr v súlade s príslušnými záväzkami Albánska prijatými v pláne pre právny štát, Zníži počet nevybavených súdnych prípadov vo veciach týkajúcich sa majetku a zabezpečí účinný výkon súdnych rozhodnutí,
- prijme vykonávacie predpisy týkajúce sa práva na sebaidentifikáciu a používania jazykov osôb patriacich k menšinám, ako sa uvádza v pláne pre právny štát a v súlade s európskymi normami, a posilní vykonávacie kapacity a zdroje, okrem iných aj výboru pre národnostné menšiny,
- posilní zosúladenie svojho legislatívneho rámca s *acquis* EÚ v oblasti občianskych práv.

Kapitola 24 – Spravodlivosť, sloboda a bezpečnosť

Albánsko dosahuje hmatateľný pokrok v boji proti organizovanej trestnej činnosti. Toto predbežné kritérium Albánsko splní, najmä keď:

- dosiahne lepší súlad s *acquis* EÚ v oblasti boja proti organizovanej trestnej činnosti vrátane oblasti kriminalizácie prania špinavých peňazí, ako aj vymáhania a konfiškácie majetku,
- hmatateľne pokročí pri dosahovaní solídnych výsledkov vyšetrovania, stíhania a právoplatných odsúdení vo všetkých oblastiach závažnej a organizovanej trestnej činnosti (vrátane obchodovania s ľuďmi a sexuálneho zneužívania detí, počítačovej kriminality, obchodovania so zbraňami, obchodovania s drogami), prania špinavých peňazí a financovania terorizmu,
- preukáže dôveryhodnú a dôslednú prax uskutočňovania paralelných finančných vyšetrovaní pri riešení organizovanej trestnej činnosti a prania špinavých peňazí,
- hmatateľne pokročí pri dosahovaní solídnych výsledkov v zaistovaní a konečnej konfiškácii majetku a zriadi plne funkčný úrad pre vyhľadávanie majetku zodpovedný za identifikáciu a vyhľadávanie majetku pochádzajúceho z trestnej činnosti, ako sa stanovuje vo vnútroštátnych právnych predpisoch,
- dosiahne značný pokrok pri rozkladaní sietí obchodovania s ľuďmi so zameraním na významný vplyv na ženy a dievčatá.

Albánsko zintenzívni úsilie v rámci spolupráce v oblasti drog. Toto predbežné kritérium Albánsko splní, najmä keď:

- zriadi fungujúci národný systém včasného varovania a národné monitorovacie stredisko pre drogy s dostatočnými zdrojmi a zosúladí svoje právne predpisy s *acquis* EÚ v oblasti drog a drogových prekurzorov,
- hmatateľne pokročí pri dosahovaní solídnych výsledkov v záchyte a likvidácii drog a konfiškácii súvisiaceho majetku a zároveň zabezpečí dôsledné presadzovanie predpisov týkajúcich sa legálneho pestovania konopy.

Albánsko dosahuje významné konkrétne výsledky v oblasti legálnej a neoprávnenej migrácie a azylu a v otázkach týkajúcich sa schengenského *acquis* a vonkajších hraníc v súlade s akčným plánom EÚ pre západný Balkán. Toto predbežné kritérium Albánsko splní, najmä keď:

- zabezpečí dostatočné a trvalé kapacity riadenia hraníc a dostatok personálu na zvládanie zmiešaných migračných tokov, čo zahŕňa dostatočné prijímacie kapacity, účinné prostriedky na vykonávanie návratov, plány na zvládanie zvýšeného počtu príchodov v súlade s existujúcimi zavedenými migračnými stratégiami, ako aj väčšie zosúladenie vízovej politiky na základe konkrétneho plánu,
- dosiahne významný pokrok v boji proti prevádzachtvu migrantov,
- zabezpečí zavedenie funkčného azylového konania podľa *acquis* EÚ a európskych noriem, pričom štát ponúkne žiadateľom o azyl potrebné služby.

* *

Vzhľadom na súčasný stav príprav Albánska a ak Albánsko splní predbežné kritériá týkajúce sa kapitol o právnom štáte, EÚ konštatuje, že za predpokladu, že Albánsko bude naďalej dosahovať pokrok v zosúladovaní s *acquis* EÚ, na ktoré sa vzťahujú tieto kapitoly, a v jeho vykonávaní, a bez toho, aby boli dotknuté prípadné dodatočné podmienky stanovené v ďalších kritériách stanovených pre blok 1, tieto kapitoly sa budú môcť predbežne uzavrieť až po tom, ako EÚ potvrdí, že sa splnili tieto kritériá:

Kapitola 5 – Verejné obstarávanie

- Albánsko plne zosúladí svoj vnútroštátny právny rámec s *acquis* EÚ, pokiaľ ide o všetky oblasti verejného obstarávania, vrátane jej právnych predpisov týkajúcich sa koncesií a verejno-súkromných partnerstiev a medzinárodných dohôd, ktorými sa určité obstarávanie vyníma z pravidiel verejného obstarávania, a to v súlade so Zmluvou o ES, právnymi predpismi EÚ v oblasti verejného obstarávania a inými príslušnými ustanoveniami *acquis* EÚ,
- Albánsko v dostatočnom predstihu pred prístupom zabezpečí primerané administratívne a inštitucionálne kapacity na všetkých úrovniach a prijme príslušné opatrenia na zabezpečenie náležitého a včasného vykonávania a presadzovania vnútroštátnych právnych predpisov v tejto oblasti,
- Albánsko preukáže solídne výsledky, pokiaľ ide o spravodlivý a transparentný systém verejného obstarávania, ktorým sa zabezpečuje výber najvýhodnejšej ponuky, hospodárska súťaž a silná ochrana proti korupcii.

Kapitola 18 – Štatistika

- Albánsko predloží kľúčové makroekonomické údaje (národné účty a GFS/EDP) v súlade s metodikou európskeho systému národných a regionálnych účtov (ESA) z roku 2010, ako aj s programom zasielania údajov ESA 2010, požiadavkami na oznamovanie v rámci postupu pri nadmernom deficite a inými príslušnými požiadavkami spolu s požadovaným podrobným opisom použitej metodiky, pričom predložené údaje a opisy už predtým overí Eurostat a potvrdí primerané zosúladenie s pravidlami EÚ, pokiaľ ide o včasnosť, úplnosť, súdržnosť, transparentnosť a presnosť,
- Albánsko prijme plán na: i) odstránenie všetkých zostávajúcich chýbajúcich údajov vo všetkých tabuľkách ESA 2010, ii) zasielanie všetkých zostávajúcich tabuliek z programu zasielania údajov ESA 2010, iii) predloženie všetkých chýbajúcich informácií, ktoré sa majú poskytnúť spolu s tabuľkami na účely postupu pri nadmernom deficite, a iv) na realizáciu všetkých zostávajúcich metodických otázok. Eurostat potvrdí relevantnosť tohto plánu.

Kapitola 32 – Finančná kontrola

- Albánsko vytvorí primerané administratívne a inštitucionálne kapacity na všetkých úrovniach a prijme príslušné opatrenia na zabezpečenie náležitého vykonávania a presadzovania vnútroštátnych právnych predpisov v oblasti verejnej vnútornej finančnej kontroly,
- Štátny kontrolný orgán Albánska splní štandardy Medzinárodnej organizácie najvyšších kontrolných inštitúcií (INTOSAI),
- Albánsko zabezpečí komplexný právny základ na zabezpečenie dôvernosti vyšetrovania úradu OLAF a dostatočnej prevádzkovej kapacity svojho národného koordinačného útvaru pre boj proti podvodom,; Albánsko zavedie účinnú národnú stratégiu boja proti podvodom na ochranu finančných záujmov EÚ. Albánsko zavedie účinnú koordináciu činností v oblasti boja proti podvodom a dosiahne solídne výsledky v oblasti spolupráce s Komisiou, OLAF-om a Európskou prokuratúrou (EPPO), pokiaľ ide o oznámené nezrovnalosti a prípady vyšetrovania týkajúce sa finančných prostriedkov EÚ, aby si príslušné subjekty mohli v plnej miere plniť svoje povinnosti,
- Albánsko implementuje Ženevský dohovor o potieraní peňazokazectva z roku 1929, zosúladi svoje právne predpisy s *acquis* EÚ v oblasti overovania pravosti euromincí a manipulácie s euromincami nevhodnými do obehu a v oblasti overovania pravosti eurobankoviek.

* *

Monitorovanie pokroku v zosúlad'ovaní s *acquis* EÚ a príslušnými európskymi normami a v ich vykonávaní bude pokračovať aj počas rokovaní. EÚ zdôrazňuje, že osobitnú pozornosť bude venovať monitorovaniu všetkých uvedených otázok s cieľom zabezpečiť administratívnu kapacitu Albánska a jeho schopnosť ukončiť zosúlad'ovanie právnych predpisov vo všetkých oblastiach tohto bloku, ako aj ďalší pokrok vo vykonávaní a presadzovaní. Osobitnú pozornosť je potrebné venovať prepojeniu medzi týmto blokom a ostatnými rokovacími blokmi. Konečné posúdenie súladu právnych predpisov Albánska *acquis* EÚ a príslušnými európskymi normami, ako aj jeho vykonávacích kapacít bude možné uskutočniť až v neskoršej fáze rokovaní. EÚ vyzýva Albánsko, aby okrem všetkých informácií, ktoré môže EÚ požadovať na účely rokovaní o tomto bloku a ktoré sa majú poskytnúť konferencii, pravidelne poskytovalo podrobné písomné informácie o pokroku vo vykonávaní *acquis* EÚ aj Rade pre stabilizáciu a pridruženie.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa konferencia bude musieť vo vhodnom čase k tomuto bloku vrátiť.

EÚ tiež pripomína, že v období od 2. októbra 2024 do ukončenia rokovaní sa môže prijať nové *acquis* EÚ.
